

## ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ Β ΛΥΚΕΙΟΥ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

### Κείμενο

Πολλές φορές η επιλογή επαγγέλματος είναι αποτέλεσμα μιας πολυσύνθετης, εξελικτικής διαδικασίας. Παράλληλα, η επιλογή επαγγέλματος - και άσκησή του - έχει ιδιαίτερη σημασία στη ζωή ενός ατόμου. Φυσικά, υπάρχουν επαγγέλματα, τα οποία δεν αμείβονται υλικά όσο θα έπρεπε ή θα επιθυμούσαμε, όπως για παράδειγμα τα επαγγέλματα τα σχετικά με την εκπαίδευση ή κάποιον άλλο επιστημονικό κλάδο. Μερικά από αυτά τα επαγγέλματα θεωρούνται και λειτουργήματα λόγω της μεγάλης σημασίας και συμβολής τους στην καλλιέργεια του πολιτισμού και στην ανάπτυξη της κοινωνίας. Έτσι, αν ρωτήσετε έναν ή μία εκπαιδευτικό ή έναν ή μία συγγραφέα για ποιον λόγο ασκεί αυτό το **επάγγελμα**, το οποίο δεν τον/την αμείβει όσο θα έπρεπε ή όσο θα ήθελε, συνήθως θα απαντήσει «γιατί μου αρέσει», «δεν μπορώ να φανταστώ τον εαυτό μου να κάνει κάτι άλλο», «με γεμίζει» ή «γιατί θέλω να προσφέρω κι εγώ κάτι στους ανθρώπους». Επομένως, κάποια επαγγέλματα έχουν το στοιχείο της ανιδιοτέλειας, επειδή για πολλά άτομα το ύψος των οικονομικών απολαβών δεν αποτελεί το κυρίαρχο κριτήριο επιλογής ενός επαγγέλματος.

Για τους παραπάνω, λοιπόν, λόγους σημαντικά κριτήρια για την επιλογή επαγγέλματος αποτελούν η δημιουργικότητα, η προσωπική ανάπτυξη, η κοινωνική **προσφορά** και άλλα στοιχεία, τα οποία είναι καθοριστικά για τη ζωή των ανθρώπων. Άλλωστε, η άσκηση κάθε επαγγέλματος έχει δυο σημαντικές και αλληλένδετες πλευρές, μια προσωπική και μια κοινωνική. Εκεί βρίσκεται και η απάντηση στο ερώτημα γιατί κάποιοι διαλέγουν ένα επάγγελμα, το οποίο μπορεί να μην τους προσφέρει τις οικονομικές ανέσεις και υλικές απολαβές, τις οποίες πιθανώς θα ήθελαν. Υπάρχουν αρκετοί νέοι και νέες που ασκούν τις καλές τέχνες, τις επιλέγουν, αφιερώνουν τη ζωή τους και προσπαθούν με τον τρόπο τους να έχουν καλή απόδοση σε αυτό που κάνουν, παρ' όλο που θεωρούνται από πολλούς και πολλές ως επαγγέλματα με αμφίβολες **προοπτικές** καριέρας. Στην κρίσιμη φάση της επιλογής σπουδών ή επαγγέλματος καλό είναι να αφιερώσουμε χρόνο και να αναρωτηθούμε όχι μόνο ποιο επάγγελμα ή ποιες σπουδές θέλουμε ή μπορούμε να κάνουμε, αλλά και ποια θέση έχει το επάγγελμα στη ζωή μας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό στην **επιλογή** επαγγέλματος είναι ότι αρκετοί νέοι και νέες ακολουθούν το επάγγελμα των γονιών τους. Αυτό δείχνει όχι μόνο ενδιαφέρον για συνέχεια στην επιχείρηση ή στο επάγγελμα και προσπάθεια για τη μείωση της επαγγελματικής ανασφάλειας, αλλά ότι τα παιδιά ακολουθούν τα επαγγέλματα, που τους είναι οικεία, με τα οποία μπορούν να ταυτιστούν και αισθάνονται ικανά να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις τους. Υπάρχουν όμως και νέοι που αφήνουν την πρώτη τους επαγγελματική επιλογή και κάνουν κάτι τελείως διαφορετικό από το επάγγελμα των γονιών ή των κοντινών συγγενών τους.

Αυτό που έχει σημασία είναι να γίνει κατανοητό ότι έχοντας τη δυνατότητα να ασκήσουμε ένα επάγγελμα συμμετέχουμε στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Αν και δεν είναι ο μοναδικός τρόπος κοινωνικής συμμετοχής, αξίζει να αναφερθεί ότι η συμμετοχή αυτή σημαίνει ότι προσφέρουμε από τη θέση που κατέχουμε τόσο στη διατήρηση όσο και στην ανάπτυξη της **κοινωνίας** στην οποία ζούμε. Είμαστε ένας από τους συνδετικούς κρίκους της, που βοηθάει παραδείγματος χάρη στην παραγωγή αγαθών ή στη διακίνησή τους και στην παροχή υπηρεσιών. Αυτά τα αγαθά και τις υπηρεσίες τα χρειαζόμαστε όχι απλώς για να επιβιώσουμε, αλλά και για να ζήσουμε μια πιο καλή και άνετη ζωή.

Η κοινωνία, για να μπορέσει να αναπαραχθεί, στηρίζεται στον καταμερισμό της εργασίας, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι δεν ασκούμε όλοι το ίδιο επάγγελμα, δεν

παράγουμε δηλαδή όλοι αγροτικά προϊόντα και δεν πουλάμε όλοι μας ασφάλειες ζωής. Δηλαδή το επάγγελμα που κάνουμε έχει σχέση με τον καταμερισμό εργασίας κατά κλάδο, ενώ και στο εσωτερικό κάθε κλάδου υπάρχουν αρκετές εξειδικεύσεις.

Β. Καντζάρα (2007). Η μετάβαση από το σχολείο στη «ζωή» και η επιλογή σπουδών και επαγγέλματος. *Φύλο και Νέα Επαγγέλματα*. ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ 2000-2006. Ιωάννινα, 49-60 (διασκευή).

## **ΘΕΜΑΤΑ**

**A.** Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).  
(μονάδες 20)

**B. (Μονάδες 15)**

**B1.** Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο.  
(μονάδες 5)

**B2.** Με ποιούς τρόπους αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου («Ένα άλλο... συγγενών τους»); Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.  
(μονάδες 5)

**B3.α.** Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή μεταξύ των περιόδων της πρώτης παραγράφου του κειμένου («Πολλές φορές ... επαγγέλματος»);  
(μονάδες 5)

**Γ. (Μονάδες 15)**

**Γ1.α.** Να γράψετε μια συνώνυμη λέξη για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου με **έντονη γραφή: συμβολής, απολαβών, κρίσιμη, διαφορετικό, στηρίζεται**.  
(μονάδες 5)

**Γ1.β.** Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου που είναι με **έντονη γραφή: ανιδιοτέλειας, ενδιαφέρον, ικανά, διαφορετικό, κατανοητό**.  
(μονάδες 5)

**Γ2.α.** Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.  
(μονάδες 2)

**Γ2.β.** Να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας.  
(μονάδες 3)

**Δ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ (μονάδες 40)**

Ποιοι παράγοντες επιδρούν στην επιλογή του επαγγέλματος; Είναι πάντα θετική η επίδρασή τους; Τι θα πρέπει, τελικά, να λάβει υπόψη του ο νέος, για να επιλέξει σωστά το επάγγελμα που θα ασκήσει; Να αναπτύξετε τεκμηριωμένα τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 500-600 λέξεις. Υποθέστε ότι το κείμενό σας θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας.